

med, at skattemyndigheden har mistanke om et strafbart forhold, jf. nedenfor, og/eller at virksomheden ønsker at skjule en potentiel strafbar lovovertrædelse.

Det beror på den enkelte myndigheds konkrete skøn, om virksomhedsbesøg undtagelsesvis skal finde sted uden forudgående aftale. Dette skøn tager ikke udgangspunkt i skattemyndighedernes mistanke om et strafbart forhold, for hvis der er en formodning om et strafbart forhold, og skattemyndighederne vurderer, at der er grundlag for at rejse sigtelse, er skattemyndighederne udelukket fra at anvende de kontrolbeføjelser, der er omhandlet i L 73.

Myndighedens skøn bygger derimod bl.a. på, om myndigheden tidligere forgæves har forsøgt at få en aftale om kontrolbesøg i stand med den pågældende virksomhedsindehaver, om det af hensyn til kontrollens karakter, f.eks. ved arbejdsgiverkontrol, findes hensigtsmæssigt at kunne konstatere de ansattes tilstedeværelse i virksomheden, de ansattes identitet og skatteforhold m.v., om der er en særlig risiko for, at den pågældende virksomhed kan have interesse i at bortskaffe regnskabsmateriale m.v. inden kontrolbesøget, om den pågældende virksomhedstype er i en særlig risikogruppe i skatte- og/eller afgiftsmæssig henseende, eller om den pågældende virksomhed gentagne gange har undladt at selvangive og indsende regnskaber m.v. eller undladt efter myndighedernes opfordring at indsende supplerende regnskabsoplysninger m.v., uden at myndighederne af den grund har en mistanke eller formodning om, at der er begået et strafbart forhold.

At myndigheden skønner, at der er grundlag for at foretage et uanmeldt kontrolbesøg eller et kontrolbesøg i det hele taget er derfor ikke udtryk for en mistanke, der hører under strafferetsplejen. Formålet er både i relation til de kontrolbesøg, der er varslet på forhånd, og de uanmeldte kontrolbesøg udelukkende at kontrollere, om skatte- og afgiftslovgivningen overholdes.

Endvidere må muligheden af myndighedernes uanmeldte kontroleftersyn tillægges en ikke ubetydelig præventiv værdi.

Jeg skal i øvrigt gøre opmærksom på, at langt de fleste skatte- og/eller afgiftsforhøjelser, hvad enten de er et resultat af et kontroleftersyn i virksomheder eller et resultat af den umiddelbare ligning og kontrol, foretages uden, at der samti-

dig konstateres ansvarspådragende overtrædelser af skatte- og afgiftslovgivningen.

Spørgsmål 35:

Hvilke konsekvenser vil det få for en eventuel senere sigtelse, såfremt skatteyderen ikke bliver gjort bekendt med sigtelsen, med retten til at nægte at udtale sig og med adgangen til at få en beskikket forsvarer?

Skatteministerens svar:

Lovforslaget omfatter alene forhold, der ligger uden for strafferetsplejen. Gennemtvungelse af kontrolbesøg må derfor udelukkende foretages som led i skatte- og afgiftsmyndighedernes almindelige kontrolarbejde. Foreligger der en begrundet mistanke om et strafbart forhold, må skatte- og afgiftsmyndighederne ikke gennemtvunge kontrolbesøget, men sagen skal i disse tilfælde overgives til politiet.

Hvis der foretages et uberettiget kontrolbesøg, selv om sagen burde have været overgivet til politiet, og skattemyndighederne i den forbindelse ikke gør skatteyderen opmærksom på dennes rettigheder som sigtet, afskærer det dog ikke nødvendigvis anklagemyndigheden fra at anvende det fremkomne materiale i en senere straffesag. I dansk strafferet er der tendenser til at anvende også ulovligt tilvejebragt bevismateriale, hvilket bl.a. begrundes med, at de formelle regler bliver af mindre betydning i et system, hvor man lægger vægt på den materielle sandheds princip.

Der vil være tale om domstolenes konkrete afvejning, hvori indgår skattemyndighedernes handlemåde i den konkrete sag samt sagens alvor og bevismidlets betydning. Er sagen tilstrækkelig alvorlig – f.eks. fordi der er tale om betydelige og/eller systematiske unddragelser – vil den materielle sandheds princip ofte få fortrinet, idet domstolene traditionelt har anlagt en pragmatisk holdning til anvendelsen af disse bevismidler.

Imidlertid vil den ulovlige tilvejebringelse af bevismaterialet kunne medføre disciplinære sanktioner over for de ansvarlige personer, der har foretaget det ulovlige kontrolbesøg.

Spørgsmål 36:

Hvem har bevisbyrden for, at en skatteyder er blevet gjort bekendt med sigtelsen, med retten til at nægte at udtale sig og med adgangen til at få en beskikket forsvarer, såfremt der ved en senere